

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
 Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

A „pénzszüke“ kérdéséhez

Utolsó időben egyre sűrűbben látnak napvilágot a sajtóban olyan cikkek, amelyek az állítólagos pénzszükével foglalkoznak. Ezeket a közleményeket különösen az ugynevezett liberális sajtóban találhatjuk meg, bár ugyancsak, kellő hozzáértés hiányában egyes nemzeti irányú lapok is a pénzszükével magyarázzák újabban összes gazdasági bajainkat.

Kétségtelen, hogy a pénzszüke létezését és kedvezőtlen befolyását a gazdasági életre elsősorban az ugynevezett liberális lapok kezdtek hangoztatni. A bankóprás működésének megszűnése tényleg sok munkát nem igénylő keresetforrást szüntetett meg és így mindazok, akik ilyenformán könnyű kereseti forrásuktól esnek el, nincsenek megelégedve a kormány által követelt és általunk konstruktívnek nevezett gazdaságpolitikával. Ezek az elemek keresnek maguknak egy tudományosan hangzó szót, ezt megtalálták a „pénzszüke“ fogalmában és most ezzel a tudományosan hangzó szóval hadakoznak a kormány ellen. Ez a taktika nem lep meg bennünket, hozzá vagyunk szokva. Meglepő csak az, hogy egyes nemzeti irányú lapok is felülnek ennek az ugratásnak.

Az adott helyzetre való tekintettel szükségesnek tartjuk ezzel a kérdéssel néhány szóban foglalkozni, még mielőtt az ilyen hamis jelszavak a közönséget félrevezetnék. Bizonyos az, hogy az állam a fedezetlen bankjegyek kibocsátását szüntette. Ilyen címen tehát új bankjegyek nem kerülnek forgalomba. Ez azonban csak kedvező, ha az ügyet nemzetgazdasági szempontból tekintjük, mert ez az egyetlen mód arra, hogy pénzünk árfolyamát végre stabilizálhassuk. Az ilyesmi nem idézhet elő pénzszükét. Csak a folytonos inflációnak és az ezzel járó illetéktelen gazdagodásnak vet véget. Amíg ugyanis az állam fedezetlen bankjegyek kibocsátásával fedezte deficitjét, a korona árfolyama állandóan esett, ami nagyszerű jövedelmet biztosított mindenkinek, aki hitel igénybevételével üzleteket bonyolított le. Csak örömmel üdvözölhetjük azt, hogy az ilyen üzleti lehetőségek megszűnnek.

Attól elfekintve már most, hogy a jegyintézet állami szükségletekre fedezetlen bankjegyeket nem ad ki, a jegyintézet kereskedelmi váltók ellenében a gazdasági életnek mindenkor rendelkezésére áll. Ha tehát van kellő fedezet és megfelelő jó váltók állnak rendelkezésre, bárki szert tehet a részére szükséges pénzüsszegekre. Ezt bizonyítják a jegybank kimutatásai. A jegybank dec. 31-iki kimutatása szerint egy hét leforgása alatt a leszámítási üzlet részéről 361 millió, a girokifizésekre pedig 7844 millió vétetett igénybe. A jegybank pedig ezeket az összegeket akadálytalanul folyósította. Már a január 7-iki kimutatás ezzel szemben azt bizonyítja, hogy a készpénzszükséglet csekélyebb volt, amennyiben girokövetelések kifizetésére csak 1018 millió fizettetett ki, míg a váltótárcából 2525 millió értékű váltó váltottatott vissza.

Pénzszükéről lehetne beszélni, ha az állami jegyintézet fentemlített szolgálatokat nem tudta volna teljesíteni. Ha pedig ez az eset bekövetkezett volna, akkor a nagybankoknak még mindig állott volna rendelkezésükre eszköz, hogy liquid eszközökhöz jussanak, csak fel kellett volna emelni a betéti kamatlábat, amelynek nevétségesen alacsony volta is szemmel láthatólag bizonyítja azt, hogy a bankoknak betétekre egyáltalán szükségük nincsen.

Az ugynevezett liberális körök tehát ne beszéljenek pénzszükéről és ne állítsák azt, hogy a pénzügyminiszternek mindenképpen helyes politikája károsítja gazdasági életünket. Mindezzel a mende-mondával szemben tény az, hogy az elmúlt évek u. n. liberális gazdálkodása tökeszegénné tette az országot, különösen pedig a fő vásárlóerőt képviselő tömegeket, amely tömegek most tökeszegénységükben semmiféle vállalkozásra nem képesek, sem pe-

dig mint fogyasztók számításba nem vehetők.

Az ugynevezett liberális körök által helytelenül pénzszükének nevezett és a jelenlegi kormányzat intézkedéseinek eredményét képező gazdasági helyzetben a konszolidáció első jelét látjuk és elvárjuk a kormánytól, hogy ezt a politikát oly célzattal fogja folytatni, hogy a tökeszegénné tett magyar fajt újból gazdasági jóléthez juttassa.
 Cser Frigyes.

A választójog s a nemzetgyűlés élete

Budapest, jan. 17. A közjogi bizottság ma délelőtti ülése után a nemzetgyűlés folyosóján olyan hírek terjedtek el, hogy Tomcsányi Vilmos igazságügyminiszter azt mondta a bizottsági ülésen, hogy az egyetlen alkotmányos megoldásnak azt tekinti, ha az országgyűlést az 1918-iki Wekerle-féle választójogi törvény alapján hívják össze, illetőleg a főrendiház a régi főrendiházi törvény alapján ül össze.

Munkatársunk e hírek tekintetében Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszterhez fordult, aki a következőket mondta:

— Teljesen téves hírek vannak forgalomban az én beszédemmel illetőleg. Én a közjogi bizottságban azt fejtettem, hogy alkotmányunknak három sarkalatos törvénye, illetve rendelete van a törvényhozást illetőleg. Ezek a régi főrendiházi törvény, az 1918-as Wekerle-féle képviselőválasztási törvény és a Friedrich-féle választójogi rendelet.

— Nézetem szerint sem a főrendiházi törvény, sem a Wekerle-törvény nem felel meg a demokratikus kor követelményeinek, ennél fogva reformra szorulnak. A nemzetgyűlésnek, mint alkotmányozó gyűlésnek a feladata ezeket a reformokat megalkotni.

— Ha letelne a nemzetgyűlésnek időtartama, mielőtt ezeket a reformokat letárgyalta

volna, akkor jogilag nem volna más megoldás, mint a régi törvények alapján összehívni az országgyűlést, mert új nemzetgyűlést összehívni senki sem akar és nemzetgyűlést csak a Friedrich-féle választójogi rendelet alapján lehetne létrehozni, országgyűlést pedig csak az 1918. évi törvény alapján.

— A nemzetgyűlésnek tehát kötelessége a két fentemlített reformot megalkotni. Ha ez február 15-ig nem sikerülne, akkor a nemzetgyűlés mandátumát meg kell hosszabbítani arra az időre, amíg a képviselőválasztójogi törvényjavaslatot és a felsőház reformjára vonatkozó törvényt meg nem alkotta.

— Új nemzetgyűlést összehívni nem tartanám megfelelőnek, mert ennek a nemzetgyűlésnek kötelessége az alkotmányjogi törvényeket megalkotni. Ez elvégre csak két törvény és a nemzetgyűlésnek csak egy kétszakaszos törvény megalkotása céljából kellene a mandátumát meghosszabbítani, mert a régi alkotmányos rendhez csak e két törvény megalkotása után lehet visszatérni. A két törvény meghozataláról tehát a nemzetgyűlésnek feltétlenül gondoskodnia kell.

— Véleményem ebben a tekintetben meg egyezik Vázsonyi Vilmoséval, hogy a nemzetgyűlés élettartamát a törvények megalkotására egy egyszakaszos törvénnyel hosszabbítsuk meg.

Az egységes part a hét végén megalakul

A kormányhoz közel álló egyik politikus a nemzetgyűlés várható eseményeiről és munkaprogramjáról a következőket mondta munkatársunknak:

— A politikában az események most már gyorsan követik egymást. Az egységes part úgye e hét végére, de legkésőbb a jövő héten feltétlenül eldől. Az indeminitás vitája ezen a héten befejeződik, mert az ellenzék a 8 óras ülésekben kimerül és legfeljebb még a részletes vitánál huzza-halasztja az időt. Ez a huzavona jó arra, hogy a miniszterelnök és a belügyminiszter a pártokkal a választójogot tárgyalják meg. Hogy az indeminitás befejezése után rögtön tárgyalják-e a választójogot, erre biztos feleletet adni nem lehet.

Az tény, hogy a nemzetgyűlésnek a hátralevő időben munkája bőven akad, hiszen tárgyalásra kész törvényjavaslat is van. Azonki

vül majd tárgyalják a nemzetgyűlés közjogi bizottságában a felsőházi törvényjavaslatot s így, ha az indeminitás befejezése után rögtön nem is kerül sor a választójog tárgyalására, a kormány a nemzetgyűlést feltétlenül foglalkoztatni tudja részben a már tárgyalásra készen levő apró törvényjavaslatokkal, részben pedig az időközben a bizottságban is letárgyalt, a felsőházi törvényjavaslattal.

A MTI jelenti: Illetékes helyen felhatalmaztak annak közlésére, hogy azok a híresztelések, amely a választójogi tervezetről egy esti lap nyomán a magyar sajtóban megjelentek, merő kombinációk, amelyek hivatalos helyen megerősítést nem nyertek. Nem felel meg a valóságnak az a Szegedről származó híresztelés, mintha a kormány a választójogi reformot rendeleti úton óhajtana megvalósítani.

Az új választójog alapja az értelmiségi cenzus

Módunkban volt ma délelőtt folyamán olyan személyiséggel beszélni, aki a választójogi törvénytervezet elkészítésében vezérszerepet játszott és annak alapelveit ismeri. Az illető a következőket mondta:

— Minden körülmények között szükséges az új választójogi törvény, még pedig olyan, amely az értelmiségi cenzuson alapul, az értelmiségi cenzusban azonban nem megyünk el messzire, hanem a négy elemi iskola elvégzését kívánjuk meg minden választótól. Ez annál

is inkább szükséges, mert ezzel a választójogi törvénnyel utját kell állani a retrográd demagógiának. Bizonyos tekintetben pedig a Friedrich-féle választójoggal szemben szűkebb lesz a választójog, de ez nem zárja ki a választói jog utolsó azokat, akik az értelmiség alapján jogosultak. A községekben való nyílt szavazás elvétől a kormány bizonyára nem térhet el. Ez a legjobb fékezője annak, hogy demagóg jelszavakkal ne lehessen a népet félrevezetni.

Az indemnitás távszónokai

Budapest, január 17. A nemzetgyűlés mai ülését pontosan 10 órakor nyitotta meg Gád Gáspár elnök. Bemutatja a tegnapi ülésről távolmaradt, valamint a távolmaradásukat igazoló képviselők névjegyzékét. A házszabályokban előírt rendelkezésektől, amelyek a napi tisztelődíjak megvonásáról szólnak, eltekint. Cserty József kéri a Ház tanácskozásképeségének megállapítását.

Miután a Ház nyilvánvalóan tanácskozásképtelen, Elnök az ülést 5 percre felfüggeszti. Szünet után Taszler Béla kéri a tanácskozásképeség megállapítását. Az elnök névsorolvasást rendel el, melynek során megállapítja a Ház tanácskozásképeségét.

Napirend előtt Vass József kultuszminiszter szólal fel. Az újságokban olvasta, hogy tegnap Lingauer felmelegítette a husvéti királylatogatást. Nem akar kommentárt fűzni Lingauer előadásához, már nyilatkozott ebben a kérdésben a nemzetgyűlés előtt.

Azt mondta Lingauer, hogy Teleki Pál és ő Szombathelyről husvét vasárnap reggelén mint a király által kinevezett miniszterek utaztak vissza Budapestre. Ez a beállítás egyszerűen igaz.

Rasai: Hát a párbeszéd a királlyal?

Vass József a párbeszédre vonatkozólag megjegyzi, hogy az a legalkotmányosabb érzés jegyében folyt le.

Lingauer egy és más dologról megfelekezett. Arról tudniillik, hogy nem mi változtunk meg, akiket legitimistáknak tartottak, vagy legitimisták voltunk, hanem a királykérdés

maga változott meg. Nem kell elfelejteni, hogy a király mikor bejött husvétkor, még egy revolvert sem hozott magával, de más eset volt az, amikor 2000 fegyveres katonával jött a főváros és a kormány ellen. (Zaj.) Mikor a király át akarta venni az uralkodást, még úgy állottunk vele szemben, mint a magyar királlyal és próbáltuk meggyőzni a visszafordulás szükségességéről. Akkor meggyőződött arról, hogy lehetetlen átvenni a kormányzást és visszafordult.

Kénytelen vagyok kijelenteni, hogy nem tulságosan virágozhatott a királyi kegy, mert a királynak figyelmét felhívtam arra, hogy nem az dönt, mit mond a király, hanem hogy az ország érdeke mit parancsol, és van még nemzetgyűlés is a világon, meg Kormányzó is.

Szó esett a december 29-iki tárgyalásról is. Azt állították, hogy én, mint miniszterelnök helyettese, politikumot akartam belekeverni az akkor letartóztatásban lévő politikusok szabadonbocsátásának kérdésébe. Akkor Sztéryni báró képviselő ur és Weiss Konrád megjelentek nálam, hogy én, mint a miniszterelnök helyettese, igyekezzem lépéseket tenni az ügyességnél arra nézve, hogy a szóbanforgó urakat bocsássák szabadon és abban az esetben az ellenzék hajlandó megszavazni a három hónapos indemnítást. Válaszom elutasító volt. Tehát ha valaki politikumot kevert a dologba, azok voltak, akik ezzel az ajánlattal jöttek, hogy politikai ellenszolgáltatásért kériük őket is a politikai ellenszolgáltatást. Ez az objektív igazság.

A gazdasági politika és a jóvátétel

Következik az indemnitás vitája. Az első felszólaló Orbók Attila. Kállay pénzügyminiszter rendszerében örömmel látja, hogy törekvése az államháztartás rendjének helyreállítása. Szükségesnek tartja a pénzügyminiszter figyelmét felhívni, hogy vegye tekintetbe a ti szántuli lakosság megadóztatásánál a román megszállás alatt szenvedett károkat. Meggyőződése, hogy Magyarországnak az adott helyzetben a szabadkereskedelem mellett kell állást foglalnia, mert az ipar fejlesztésének lehetősége egyelőre nincsen megadva. A szabadkereskedelem a gyáriparat nem gyengítené, mert a gyáripar a szabadkereskedelem mellett is talpra tud állani.

Örömmel üdvözlö, hogy a miniszterelnöknek sikerült Ausztriával egyezséget kötnie a legnagyobb kedvezmények mellett. Reméli, hogy ezt a sikert követni fogja a többi.

Két dolog van, ami bilincsbe veri a kereskedelmet, az egyik a kapkodó adózási rendszer, a másik ok a jóvátétel kérdése. Briand megbukott. Helyébe Poincaréval a francia háborús-párt került tulsúlyba. A jövő tekintetében a kormánynak mindent el kell követni, hogy velünk szemben ne a Németországgal szemben érvényesített álláspont jusson kifejezésre a külföldi államok részéről. Ez az ország a konszolidáció útjára lépett. Épen a jóvátétel kérdése az, amelyre hivatkoznak a termelőmunka megindítása érdekében. Nem hiszi, hogy jóvátétel jöhet, de ha jön, nem érdemes dolgozni.

A lakásépítés kérdésének szempontjából igen fontosnak tartaná, ha a kormány beleszámítaná a vagyonszállásba az új házak felépítésének, sőt reparaálásnak a költségeit is. Javasolja, hogy a kormány minden haszon nélkül vásároljon a rokkantak házépítéséhez szükséges anyagokat és adja oda nekik pénzért,

Az intelligencia elhelyezkedése a gazdasági életben

Ezután Friedrich István szólal fel. Reflektál Orbók Attila beszédének arra a két tételére, hogy minden körülmények között első a nemzet és minden körülmények között első az integritás.

Ez két olyan tétel, amelyet a Friedrich-párt hívei is magukéva tesznek. Orbók Attila álláspontjától csak az választja el őket, hogy ők a legitimizmus útján akarják az integritást elérni.

Ezután reflektál arra, hogy Orbók szemére hányja az ellenzéknek, hogy akadályozza a választójogi törvényjavaslat tárgyalását. Erre

vagy törlesztésre. Ezután a földbirtokreformra tér át. A késedelemért nem lehet a kormányt támadni, mert a végrehajtás a földbirtokrendező bizottság kezében van, amely teljesen független.

Lingauer Albin beszédével foglalkozva azt mondja, hogy legyen vége az örökös vádaknak, mert ezzel csak hitelünket rontjuk le a külföld előtt és egyúttal saját erőnket forgácsoljuk el. Nagyatádi Szabó puritán meggyőződéséről és ideális törekvéséről meg van győződve.

A miniszterelnök programjának két pontját vette megnyugvással. Az egyik a közszabadságok visszaállításának ígérete. Örömmel látja a cenzura megszüntetését. A zsidókra való kibékülésről azt mondja, hogy ha ez a kibékülési szándék őszinte, akkor a zsidók mellénk fognak állni a nemzetmentő munkában. A legitimistáktól az a mód választja el, ahogy a királykérdést megakarják oldani. Az igazi királyhűség az, hogy először szerezük vissza a területi integritást és azután gondoskodjunk a király személyéről. Nálunk fordítva történt. Amíg nincsen meg az integritás, kívánja a békét, a munkát, a nemzeti egységet, azután pedig meg kell kérdeznünk az integer haza egész lakosságát, hogy kit kíván a trónra. Eddig az a jelszó volt a tragédiánk, hogy a „király és a haza”, pedig fordítva áll.

A miniszterelnök iránt a legnagyobb bizalommal viseltetik. Reméli, hogy az új választás egységes felfogást fog létrehozni. Hogy az új parlament mennyiben fogja képviselni a nemzetet, ez a választójogtól függ.

Orbók Attila beszéde végén a választójoggal foglalkozik. Nem helyeselné, ha a községekben nyilvános, a városokban titkos választás volna. Demokratikus választójogot akar, az indemnítást megszavazza.

azt válaszolja Friedrich, hogy hozza a kormány a nemzetgyűlés elé a választójogi törvényjavaslatot és az ellenzék részéről azonnal megszűnik az indemnítási vita. És ha a választójogi törvényjavaslat az általános titkos, községenkénti, nőkre is kiterjedő választójogot hoz, az ellenzék 10 perc alatt megszavazza.

Ezután a pénzügyminiszter expozéjával foglalkozik. Kifejti, hogy két dolog hiányzik pénzügyi programjából és pedig a pénzügyi koncepció és a valuta stabilizálásának módja. Ezután a gyárak helyzetével foglalkozik, amelyek válságnak néznek elébe az ingatag valuta

és a pénzintézetek üzemelmei miatt. Ezután az intelligenciához szól és azt mondja, hogy ne akarja mindenképpen az államszekerőhöz kötni existenciáját, mert az állam a legrosszabb fizető. Tisztelettel hajlik meg azok előtt, akik nagy műveltségükkel, nagy tanulmányokkal leszálnak a műhelyekbe, vagy a pulthoz állanak és igyekeznek a közgazdasági életben elhelyezkedni. Foglalkozik a bürokrácia kérdésével és kifejti, hogy át kell térnünk a nagy vállalati rendszerhez, ahogy Amerikában van, ahol egyes nagy vállalatok sokkal nagyobb adminisztratív forgalmat bonyolítanak le, mint Osonkamagyarország és mindezt rendkívül kevés eszközzel és személyzettel. A csőd szélén álló Magyarországon ilyen óriási bürokrációt fenntartani nem lehet. Az indemnítást nem fogadja el.

Elnök az ülést egynegyed 3 órakor felfüggeszti.

A délutáni ülés

Bottlik József alelnök egynegyed 5 órakor megnyitja az ülést. Miután a Ház nem tanácskozásképes, 5 percre felfüggeszti. Fél 5 órakor újból megnyitja az ülést.

Friedrich folytatja beszédét. Kifejti, hogy ha a pénzügyminiszter bankót nyomat a termelés támogatására, akkor ez a pénz a munkaretortáin át kerül a közgazdasági életbe és ez az infláció inkább javítja a valutát. Ezután beszél arról, hogy a miandenkori kormánynak az a kötelessége, hogy a munkanélkülieknek munkát adjon, mert ha ezt nem teszi, bekövetkezik az anarchia. Ezután rátér a kormány által támogatott „protektív” vállalatokra, a Haugyára és más keresztyén szervezetekre. Természetesnek tartja, hogy az ilyen vállalkozást segíteni kell, de törvényes úton. Utal arra, hogy az állami bürokratizmusban dilettánsok meg tudnak állni, azonban a gazdasági életben a dilettanizmus nem tarthatja fenn magát. A kormánynak tapasztalt szakemberekhez kell fordulnia, ha nagyobb tranzakciókról van szó, mert különben kár érheti az államot. Igyekezzünk arra törekedni, hogy a vidék is a nyugati kultur államok nivóját érje el, mert amíg a mostani viszonyok vannak, a külföld érdeklődése nem fog felénk fordulni. Legsürgősebb volna a munkaalkalmak megteremtése. Szívesen látta volna, ha a kormány 5 milliárddal nagyobb költségvetést nyújtott volna be, de ezt az 5 milliárdot munkaalkalmak megteremtésére fordítaná, ha naponta 3 millióval többet nyomat és ezt utak, csatornák és egyéb közmunkák építésére költené el. Ez nagyon kedvezően befolyásolná megítélésünket a külföldön és a korona jegyzésére is jó hatással volna. A csepeli kikötőre fordított 175 millió és a közutak javítására fordított 35 millió kevés arra, hogy a munkanélküliség veszélyét levezethessük. A gazdasági életből kiszorult keresztyénséget csak úgy tudjuk belevinni a közgazdasági életbe, ha a keresztyének a műhelyekbe és a pulthoz mennek, de erre új generációt kell nevelni.

Ezután a kiviteli engedélyekkel foglalkozik. Nem tételezi fel nagyatádi Szabó Istvánról, hogy bármilyen pamában részt vett volna. Határozati javaslatot nyújt be, amelyben kéri a nemzetgyűlést, hogy küldjön ki egy parlamenti bizottságot a kommunizmus bukása óta kiadott összes kiviteli engedélyek megvizsgálására.

A jóvátétel tekintetében tájékoztatni kell gazdasági életünket. Eddig azt reméltük, hogy a jóvátételt elegendik. Külföldi lapokból azt olvassa, hogy százezer marháért követelnek tőlünk jóvátétel címén. Gazdasági életünknek szükséges volna tudnia azt, hogy le kell-e ezt adni, vagy sem.

Béke a királykérdésben

A királykérdéssel kapcsolatban csak annyit mond, hogy ők is a területi integritást tartják szem előtt. Ami a két pártot elválasztja, tisztán csak az, hogy mindegyik a maga módja szerint gondolja ezt elérhetőnek. Reméli, hogy abban a hangban, amelyet Orbók Attila pendített meg, a két párt egymásra találhat.

Kifogásolja azt, hogy nem tudjuk, milyen külpolitikai orientációhoz akarja kötni a nemzet sorsát a külügyminiszter. A közéletmezési miniszter programját még nem volt alkalm

hallani a nemzetgyűlésnek, kéri a kormányt, hogy informálja a nemzetgyűlést arról, hogy a közalkalmazottak helyzetén miként óhajt segíteni. Kijelenti, úgy a maga, mint az ellenzék részéről, hogy jogfosztó választói törvényjavaslathoz nem fognak hozzájárulni.

A biatorbágyi ütközet kapcsán, a MOVE egy körlevelét olvassa fel, amelyben Gömbös Gyula szólítja fel a MOVE osztagait, hogy a Biatorbágy-nál elesettek emlékére felállítandó obeliszkre gyűjtést rendezzenek. Ő engedélyt fog kérni a kormánytól hasonló gyűjtésre, hogy az elesett legitimista katonák emlékére felállítandó obeliszkre adakozzanak. Ha a szabad királyválasztók ezen mozgalma nem politikai célzatu, akkor talán egyesíteni kellene a két mozgalmat.

Valahányszor kamarillát emlegetünk, mindig azt halljuk, hogy ilyen nincs. Egy jelentést olvas fel, amelyből az következik, hogy ilyen titkos szervezetek mégis csak vannak. Olvassa:

Másolat. „A feltámadás legfelsőbb vezetőségétől. Az egész Osztenburg zászlóalj tisztikara a tudományegyetemi zászlóaljakra fente a fogát és feni most is. Osztenburg dirigálta az egész budaörsi ütközetet. Az volt a benyomásom, hogy a törzstisztek sajnálták, hogy a puccs nem sikerült. Jelenleg a tisztek állandóan sugnak, bugnak, hogy ha majd kiszabadulunk, találkozunk a Wenckheimben. Aláírás... Záradék. A feltámadás vezetőségétől van megbizva, hogy Nyugatmagyarországra a Friedrich-csoporthoz menjen és titokban megfigyeléseket végezzen. Ezen feladatát dicséretreméltóan végezte. Visszatérében a fenti tapasztalatokat szerezte. Kérem mielőbbi szabadlábra helyezését, hogy rendelkezésemre állhasson.

A jelentés a budapesti katonai városparancsnokság átiratának első számú melléklete.

A cenzura

Arra kérné a kormányt, jelentse ki, hogy van-e tényleg cenzura, vagy nincs. Kompromisszumot ajánl a kormánynak, beleegyeznek abba, hogy telefon cenzorok legyenek, csak ne zavarják meg beszélgetésében azzal, hogy kikapcsolják.

A mai rezsimmel szemben bizalmatlansággal viseltetik s nem szavazza meg az indennitást.

A következő szónok Berky Gyula, miután azonban a tanácskozársra szánt idő lejárt, kéri, hogy beszédét a legközelebbi ülésen mondhasssa el. A Ház ehhez hozzájárul.

Koszó István személyes kérdésben való felszólalása után Lingauer Albin polemizál a kultuszminiszter délelőtti beszédének rávonatókozó részével.

Vass József kultuszminiszter ismételtelen kijelenti, hogy Lingauer állításai tévesek.

Egyetem Pécssett

Ezután Baumann Emil terjesztette elő sürgős interpellációját a kormányhoz a pozsonyi Erzsébet egyetem Pécssett való elhelyezésének kérdésében.

Vass József kultuszminiszter azonnal válaszol és kijelenti, hogy a kormány minden rendelkezésre álló eszközzel a pozsonyi egyetemet Pécssett elhelyezi.

Miután az interpelláló és a Ház a választ tudomásul vették, elnök az ülést 8 óra előtt 5 perccel berekesztette.

Az OMB francia letétjei

Bécs, jan. 17. Az Osztrák Magyar Bank felszámolója a minap Párisba utaztak, hogy a szajnai törvényszéknél a francia letéteknek a felszámolási tömeg részére való kiadása miatt indított pert lefolytassák. Körülbelül 36 millió aranykoronáról volt szó. A bank ezt az összeget a háboru előtt a párisi bankoknál helyezte el, a háboru után azt lefoglalták és a békekötés után többszöri sürgetés ellenére az intézetnek visszaadni nem akarták. Hir szerint a szajnai törvényszék már meghozta határozatát, amellyel a letétek kiadására vonatkozó kérelmet elutasította.

Visszacsatolják a muraközi községeket

Bécs, január 17. A jugoszláv követséghez közelálló forrásból eredő értesülés szerint a jugoszláv-magyar határrendező bizottság február első napjaiban a Dráva-vonalon folytatni fogja a határkiigazítás munkáját.

A bizottság ez alkalommal a kettészelt baranyai területre megy, hogy ott megállapítsa a határt, innen azután a Bácskába megy és elsősorban a szabadkai határt rendezi. Quentin francia százados, a határrendező bizottság egyik tagja kijelentette, hogy hivatalos értesítést kaptak arról, hogy a legfelsőbb tanács hozzájárul a Muraközben kijelölt határmegállapításhoz, amelynek értelmében ott 800 méterrel kitöltik a határt Magyarország javára, úgy,

hogy ezzel 28-30 község visszakerült az anyaországához.

Bécs, január 17. A bécsi cseh-szlovák követség közlése szerint Csehország teljes egészében elutasította Gulácsy volt beregszászi alispánnak a határkiigazító bizottság elé terjesztett beadványát, amelyben Beregszász-Munkács-Csap-vonalnak Magyarországhoz való visszacsatolását indítványozta és ennek fejében Magyarország részéről bizonyos rekompenciákat hozott kilátásba. A cseh-szlovák-magyar határkiigazító bizottság megtárgyal minden beadványt, de Csehország azonban minden egyes esetben elutasító és merev magatartást tanúsít.

Négyszázezer koronás sikkasztás

Letartóztatták a tettest

A Magyar Távirati Iroda debreceni közgazdasági expozitúrájának volt a főnöke még néhány hónappal ezelőtt Buray Zoltán. Amint a Távirati Iroda fiókot létesített Debrecenben, Buray is megvált az expozitúra vezetésétől s bankbizományi irodát nyitott. Mint bankbizományos összeköttetésbe lépett több nagyobb vállalattal s ajánlatot tett termények szállítására s azokra nagyobb előleget is vett fel. Így a Hungária-malomtól 200 ezer koronát, a Magyar Leszámitoló Banktól 220 ezer koronát.

Azonban Buray bár a nagyszámú előleget felvette, a terményeket a kitűzött határidőn jóval túl sem szállította, mire a megrendelők sikkasztás büntette miatt feljelentést adtak be ellene a rendőrségen.

A rendőrség megindította a nyomozást s a vizsgálat eredményeképpen Papp Lajos dr rendőrkapitány, aki a vizsgálatot vezette, Burayt kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezte.

Buray védekezésében azt hozta fel, hogy ő eleget akart tenni szállítási kötelezettségének s vásárolt is a gazdáktól búzát, még pedig 800-1000 koronás árban. Azonban időközben a buza ára rohamosan emelkedett és elérte a 2000 koronás árat is, mire a gazdák, hogy nagyobb nyereséget érjenek el, nem szállították az eredeti árban az annakidején lekötött terményt.

A rendőrség a sikkasztás ügyében tovább folytatja a vizsgálatot.

A magyar-osztrák tárgyalások

Budapest, jan. 17. Valkó Lajos rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter Bernler Kálmán államtitkár és Hauser pénzügyi tanácsos e hó 15-én visszatértek Bécsből Budapestre, hogy érintkezésbe lépjenek az osztrák javaslatok részleteit illetőleg a pénzügyminisztérium illetékes szakelőadóival. A pénzügyi kérdés tárgyalásával megbízottak, Valkó Lajos és Ernyey Pál helyettes államtitkár vezetésével e hó vége felé utaznak Bécsbe a tárgyalások folytatására.

Bécs, jan. 17. A „Politische Korrespondenz“ jelenti a Magyarországgal való kereskedelempolitikai tárgyalások állásáról: A kereskedelempolitikai bizottság ma befejezte munkálatait. A bizottság a kereskedelmi egyezménynek 1920-ban elkészült tervezetét újra alaposan áttanulmányozta és azon néhány pótlást és változást tett, amelyek azonban nem mélyreható jelentőségűek. A tervezet lényegileg a legelőbb kedvezményen alapuló szerződés, amely felelői mindazokat az alapelveket, amelyek az eddigi gyakorlat szerint a két állam áruforgalmának megkönnyítése céljából szükségeseknek mutatkoztak.

Szöbakerült a tarifaegyezmény megkötése is, ez azonban nem volt megvalósítható, mivel a nem tisztázott gazdasági viszonyok ezen a téren a kötetést egyelőre nem engedik meg. Az osztrák áruknak Magyarországon való eddigi differenciálása a szerződés értelmében ezután nem lesz lehetséges.

A szerződést még e hó folyamán Budapestben formálisan aláírják. Az osztrákok felvetették árucseré-egyezmény megkötésének kérdését is, a magyarok kijelentették, hogy ennek az egyezménynek a megkötésére készek és saját gazdasági szükségleteik keretén belül a legnagyobb előzékenységet fogják tanúsítani. Eről a kérdéstről négy héten belül Bécsben kezdődnek a részletes tárgyalások.

Ir imperium alatt

Dublin, jan. 17. Az ideiglenes ir kormány tegnap foglalta el a dublini várkastélyt, amely eddig az irországi alkirály rezidenciája volt és ezáltal a brit uralmat jelképezte Irország felett. A végrehajtó hatalom ilyenformán az ideiglenes kormány kezére szállott. Collins az ir kormány elnöke hét miniszterével együtt ünnepélyes menetben vonult be a kastélyba. Bevonulását hatalmas néptömegnek örömteljes tüntetése kísérte.

A főrendiház reformja

A nemzetgyűlés közjogi bizottsága ma délelőtt Széchényi Viktor gróf elnöklésével ülést tartott, amelyen a felsőházi törvényjavaslat tárgyalására vonatkozóan az igazságügy-miniszter hozzájárulásával azt a határozatot hozták, hogy a javaslatot akkor kívánják tárgyalni, amikor az igazságügyminiszter abban a helyzetben lesz, hogy a képviselőválasztói jog alapelveiről a bizottságot már tájékoztatni tudja, mert csak a választójog elveinek megismerése után bocsátkozhatik a javaslat komoly érdemleges tárgyalásába.

Romániában pénzügyi összeomlástól félnek

Bukarest, január 17. A nemzetközi pénzügyi világ tiltakozott a bukaresti kormány pénzügyi politikája ellen és ehhez a magyar állam is csatlakozott. Magyarország bukaresti képviselete utján óvást emelt az új román devizatorvény ellen, amelynek révén Magyarország váratlanul nagy mértékben lett Romániának hitelezője. A világpiac előtt tisztán áll, hogy a bukaresti devizarendelet nem más, mint burkolt moratórium rendelkezés.

Bukarest bankjai minden pillanatban runtól félnek, ennek megakadályozását célozza a most kiadott román devizarendelet, amely megtiltja a külföldre szóló lei kifizetéseket és átutalásokat nemcsak bankok és felek között, hanem egyik számláról a másikra átvevést is. A gazdasági forgalom lebonyolítása emiatt 100 millió károkat szenved. Az egész nemzetközi gazdasági világ megtorló intézkedésekre készül fel és a világtőzsdéken végleg beszüntették a bukaresti kifizetések jegyzését.

A német jóvátétel

Berlin, jan. 17. Rathenau elbárállásának meghallgatása után a birodalmi kormány, késő éjjelleg tárgyalta arról a válaszlól, amelyet 14 napon belül kell a jóvátételi bizottságnak megadni. Főleg azon tanakodtak, milyen költségvetése legyen Németországnak s hogyan lehetne a papirpénz forgalmat csökkenteni. Az óriási nehézségek ellenére a birodalmi kormány kebelében a Lokal Anzeiger szerint optimizmus uralkodik. Remélik, hogy a jóvátételi bizottságnak adandó válasz kielégítő lesz.

Poincaré programja

Bécs, január 17. Poincaré miniszterelnök a „Daily Mail” egyik munkatársa előtt ismertette a kormány munkaprogramját.

Mindig kifejezetten híve volt az Angliával való szoros szövetségnek és ma inkább az, mint valaha. Politikájának fő célja eloszlítani azokat az aggodalmakat, amelyeket a kormányválság Angliában netalán előidézne. A kilátásba helyezett szövetség tervét változtatlanul meg akarja hagyni.

A Briand-kormány politikája és az ő politikája között inkább csak az eszközök tekintetében lesz különbség, mint a célok tekintetében.

Pártolja a Briand szellemében létesítendő angol-francia szövetség gondolatát. Azt tartja azonban, hogy a szövetséget szorosabbra kell fűzni s hosszabb időtartamra kell megkötöni. Azokat a félreértéseket, amelyek netalán felmerülnek a két állam között, el kell oszlítani. Erre a célra pedig közös megbeszéléseket kell tartani.

Arra a kérdésre, hogy vajon várható-e Anglia és Franciaország között a védelmi szerződés végérvényes megkötése, Poincaré azt felelte, hogy szükségesnek látja előzőleg mindazokat a kérdéseket megoldani, amelyekre nézve valamely eltérések állnak fenn.

Bécs, január 17. A „Block Internacionale”-nak egy vezető politikusa úgy nyilatkozott a Newyork Herald munkatársa előtt, hogy Poincaré maga fog Genovába menni, ha Lloyd George és Bonomi szintén személyesen vesznek részt a nemzetközi gazdasági konferencián. Poincaré nem akarja, hogy olyan színe legyen a dolognak, hogy egy olyan ígéretet, amelyet Franciaország nevében tettek, nem váltanak be, még ha az ígéret egy kétes autoritástól ered is. Poincaré azonban bizonyos feltételektől teszi függővé, hogy részt vesz-e Franciaország a genovai konferencián és ha maga megy a konferenciára, követné azt a példát, amelyet Briand a washingtoni konferencián mutatott, nevezetesen a nemzetközi konferenciának csak az első néhány ülésén volt jelen.

A vagongyár ünnepélye

Az Éme helyi csoportjával és a Voge debreceni osztályával karöltve rendezte szombaton az Egyetértés műhelytelepi színjátékos társaság műsoros estélyét abból az alkalomból, hogy az immáron több mint husz év óta, sokszor a legnehezebb körülmények között is, a tiszta nemzeti kultúra szolgálatában álló társaság oláhok által feldult színpadának rendbehozatalára az Éme központja 15.000 koronát küldött. A műhelytelep vezetőségén kívül, élükön Krámer és Macsata főtisztviselőkkel, ott láttuk az Úv. főbb hivatalnokai legnagyobbbbrészt, Barta főellenőr, dr. Szatnary titkár és Benedek főmérnök vezetésével; a város társadalmá, az Ébredők dr. Iványi Béla által vezetett népes küldöttségén kívül dr. Darkó Jenő és neje, dr. Galánffy János és neje, Thuróczy István és igen sok vasutas család által volt képviselve.

A telep munkásai által zsúfolásig megtöltött terem lelkes közönsége előtt Csap Ferenc főfelügyelő központi kiküldött a munkásoknak a multban elfoglalt szerepével foglalkozott, majd lelkes szavakban esztelte a munkás feladatait a jövő nemzetépítő munkájánál.

Galánffyné érzéstől izzó szavai után az Egyetértés adott elő két kis darabot, amelyekben minden szereplő a legkifogástalanabb rutinnal telt játékot nyújtott: csak együttesen említhetjük meg a legnagyobb dicséret hangján: Papp Mariska, Tanner Villi, Vadkerty, Sidó és a minden próba nélkül „beugrott” Ferkó neveit.

A darabok megválasztása pedig olyan intelligenciáról és a színpad nagy propaganda erejének felismeréséről tettek tanúságot, hogy igaz csudálattal vagyunk Sidó Géza irányában, aki a darabok kiválasztásával szórakozás közben neveli a közönséget.

Osváth Gyula gyönyörű énekszáma után Szoldarszky kitérő zenekarának indulója zárta be a műsort, amely után barátságos vacsora

volt a könyvtárteremben. A vacsora alatt lelkes köszöntők hangzottak el.

Nagy hatással beszélt dr. Iványi elnök az Ébredők nemzeti kulturát védő szerepéről és az Egyetértés kiváló működéséről ezen a téren, Krámer műhelyfőnök köszönete, Ferkó művezető hatásos és Sidó humoros felkészítői között Lengyel János kazánkovács mondott mindenkire megható beszédet a megtévelyedett

és a házához visszatérni akaró munkásról, aki ismét elvész, ha mások is nem segítenek rajta olyamódon anyagilag és erkölcsileg, amint azt az Ébredők teszik: erre a beszédre iff. Szele főtítkár adott mindenki szemébe könnyeket csalogó gyönyörű választ, a magyarok egymás iránti köteles szeretetéről. Vacsora után a fiatalság a legjobb hangulatban tartott ki a tánc mellett reggelig.

Megfellebbezték a közigazgatási bizottsági választásokat

Debrecen város egyik legutóbbi, decemberben tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésén megválasztották a közigazgatási bizottság öt új tagját, névszerint Tóth Istvánt, szentpéteri Kun Bélát, Keinhoffer Józsefet, Balogh Istvánt és Rickl Antalt.

A választás után felmerült az a kérdés, hogy vajon Miszti Károly dr. tb. ügyész, aki Magoss György főügyészt helyettesítette a közgyűlésen, jogosan szavazott-e, vagy nem. Ugyanis az 1886. évi XXI. törvényeink 51. paragrafusa szerint a helyettesített tisztviselő csak az illető állás hivatalos teendőinek elvégzésére szükséges jogkörrel van felruházva, más jogokat azonban, amelyek a bizonyos állással járnak ugyan, de nem szoros értelemben vett hivatalos kötelességek, nem gyakorolhat, mert az nem illeti meg.

Eszerint Miszti Károlynak nem volt joga Magoss György helyett szavazni, bár a helyet-

tesse. Bakóczy Gábor törvényhatósági bizottsági tag most az egész választást az említett alaki okok miatt megfellebbezte s a fellebbezést már el is juttatta Csóka Sámuel polgármesterhelyettes főjegyzőhöz.

A fellebbezés annál érdekesebb, mert a szavazatok arányszáma a legminimálisabb volt, így Tervey Tamás csak egy szavazattal kapott kevesebbet, mint Rickl Antal. Tervey 48, Rickl Antal 49 szavazatot kapott. Bakóczy fellebbezésében kéri a választás megsemmisítését s új választások elrendelését.

A fellebbezés a közigazgatási bíróság elé fog kerülni, amely eldönti, hogy el kell-e rendelni az új választást, vagy nem, avagy csak részleges új választásra lesz szükség, nevezetesen Tervey és Rickl között, mint akik ketten a legkevesebb érvényes szavazatot kapták, kell-e új választást elrendelni. A fellebbezést nagy érdeklődés kíséri.

Pályázat az egyetemi mensára

A Debreceni Egyetemi Diákasztal (Mensa Academia)-nál az 1921—22. tanév II-dik felében, 1922. február hó 1-től kezdődő hatállyal több ingyenes és kedvezményes ebéd-vacsora hely kerül betöltésre. A helyek elnyerésére szóló bélyegtelen folyamodványok a Mensa Academica felügyelő bizottságához címezve, folyó évi január hó 28. déli 12 óráig az egyetem quaestori hivatalában adandók be.

Pályázók folyamodványukhoz csatolják: 1. Leckekönyvük hiteles másolatát, ill. az egyetemre először iratkozók érettségi bizonyítványuk hiteles másolatát. 2. Szüleik társadalmi állását, vagyoni állapotát és családjuk nagyságát feltüntető, egy éven belül kiállított hatósági bizonyítványt. 3. Törzslapot, amelyet minden pályázó személyesen és lelkiismeretesen pontonként kitölteni köteles. Ilyen törzslapot hivatalos órák alatt a quaestori hivatal minden pályázónak ad.

Napijeggyel étkezők előző nap a quaesturában 28 koronáért, szegényebb hallgatók előző nap engedély mellett 20 koronáért válthatják meg ebéd vacsora jegyüket. Kedvezményt nem élvező hallgatók havi ebéd vacsora jegyükért 720 koronát fizetnek.

Dr. Láng Nándor s. k.,
tud. egy. ny. r. tanár,
fel. biz. elnök.

A hó áldásai

A megejtett vizsgálatok azt mutatták, hogy az esetenként leesett hó, általában jellemző fehér színe ellenére is, menyi szemetét, piszkot és tisztátalanságot ragadott magával. A hó tisztátalan részeiben, az ártalmas és ártalmatlan baktériumokon kívül, főképen kórokozókat, ammoniakot, klórt, kénsavtartalmu és kátrányos anyagokat s olykor főképen a tengerek közelében konyhasót találtak. Nem egy ilyen vizsgálatból kiderült, hogy városokban az egy négyyszögletes területre leeső hóban a tisztátalanság gyakran az egy grammot is meghaladja. E szerint tehát a havazás valóságilag a levegő megtisztulását jelenti és különösen a gyárkémiényes nagy városokban van a havazásnak nagyon fontos egészségügyi jelentősége. Már ez oknál fogva is örömmel kell üdvözölnünk a leesett szép hótömeget és a még mindig egyre szálló hópelyheket.

Hátha még figyelembe vesszük, hogy ez a sok tisztátalanság, a hóból származó nedvességgel egyetemben minő termékenyítő hatást gyakorol, kivált a felszántott földeinkre: nagy küzdelmeink után egy boldogabb újlesztendő

reményében bizva bizhatunk. És valóban vétkezik az, aki a több év óta annyira nélkülözött áldást és termékenységet hozó hólelet földjéről elfolyni engedí és annak befogadására földjét alkalmassá tenni volt lelke elmulasztani. Mert így bizony az őseink kardja által megszerzett, de a trianoni béke révén elvesztett földet az eke békés munkája nehezen fogja visszaszerezni! (V. Sz. J.)

Szaporodnak a padlásfosztogatások

Az utóbbi időben, de különösen az utolsó két hét alatt feltűnően elszaporodott Debrecenben a padlásfosztogatások száma. A legutolsó napokban nagyobb padlásbetörés történt s az ellopott fehérneműek értéke meghaladja az egymillió koronát.

Az elmúlt hetekben Boróczy Dezső pénzügyi főtanácsos padlását törték fel, míg tegnap özv. Kellner Dávidnének, a püspöki palotában levő padlását fosztották ki és körülbelül 300 ezer korona értékű fehérneműt vittek el a tolvajok. Elvittek igen sok női inget, női alsónadrágot és lepedőt. A lopást csak napok mulatán fedezték fel s ez a körülmény igen meglehet az nyomozást.

Egyébiránt a közönség hihetetlen közönye és könnyelműsége nagy mértékben elősegíti a padlásfosztogatók munkáját. Ezért a rendőrség felhívja a közönség figyelmét, hogy a padlás őrzésére, gondos bezárására nagyobb figyelmet fordítsanak, azonkívül nagymosás után minden nap nézzék meg, nem történt-e betörés, vagy lopás. Ugyanis előfordult több esetben, hogy a nagymosás hétfőn volt s bár a lopás még az nap történt, a házbeli csak a hét végén mentek a padlásra a megszáradt fehérneműért s csak akkor vették észre a lopást is. Ez a késlekedés a nyomozást nehezíti meg.

Azonkívül a közönség a lopás felfedezése után először egész külön házi nyomozást rendez, miközben — akaratlanul is — de eltűnteti a betörők bünyelnyomait, pedig ez, különösen a poros padlásokon, ahol a betörők lábnyoma ott marad, sikerre vezet a nyomozást.

A közönség saját érdekében cselekszik, ha fokozott elővigyázatossággal jár el.

A rendőrség a padlásfosztogatók ügyében a legszigorubb nyomozást indította meg s máris a padlásbetörők nyomában van.

Az új vámtarifa nem készül el január 26-ig. Január 26-tól fogva autonóm vádmokat szednek az import áruk után.

NAPI HIREK

— **Külön lakásügyi hatóság Debrecenben.** Budapestról jelentik: A népjóléti és munkügyi miniszter Debrecen sz. kir. városban külön lakásügyi hatóság felállítását rendelte el.

— **Uj egyházmegyei világi tanácsbíró.** A debreceni református egyházmegye 27 egyháza 50 szavazatával egyhangulag dr. *Olchvay Zoltán* ítélőtáblai elnököt választotta meg egyházmegyei világi tanácsbíróként.

— **A debreceni ügyvédi kamara köréből.** A debreceni ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy dr. *Antos Jenő* kisújszállási ügyvéd irodája részére, aki a proletárdiktatura megszűnté óta távol van, ideiglenes irodagondnokul *Herceg Béla* dr. kisújszállási ügyvédet rendelte ki. — Ugyancsak közhírré teszi, hogy *Sipos Orbán* szolnoki ügyvédet munkaképtelensége folytán az ügyvédek névjegyzékéből törölte, míg dr. *Tóth Kalmán* kisújszállási ügyvédet elhalálozás folytán törölték a névjegyzékéből és irodája részére gondnokul dr. *Tóth Ferenc* kisújszállási ügyvédet rendelték ki.

— **A „Hangya” új osztályfőnöke.** A „Hangya” igazgatósága legutóbbi ülésén a szövetkezettől megvált *Török Barna* helyett, *Pálfi Tibor* urat, a *Kontsek Géza* cég volt üzletvezetőjét választotta meg áruosztályi főnöknek. *Pálfi* ur kereskedői multja garancia arra, hogy a „Hangya” áruügyei a legjobb kezekben lesznek.

— **A Csokonai-kör januári felolvasó ülése.** A Csokonai-kör január 28-án tartja legközelebbi felolvasó ülését. Ez alkalommal két újabb író mutatkozik be a Csokonai-körben, *Juhász Géza* költeményekkel és *Németh Aladár* aforizmákkal. A debreceni olvasóközönség előtt mindkét név ismerős, de viselőik most először fognak megjelenni a Csokonai-kör-felolvasó asztalánál.

— **Debrecen—Nyírábrány vonatösszeköttetése.** Mától kezdődőleg Debrecen—Nyírábrány között az 1823. és 1824. sz. vegyes-, továbbá az 1868. és 1869-es személyszállító tehervonat vasárnap kivételével naponként közlekedik.

— **A gazdasági akadémia ifjúságának vidéki kiszállásai.** A debreceni gazdasági akadémia „Széchenyi Szövetsége” céljával tüzte ki, hogy a hallgatóság az egyes környékbeli falvakban mezőgazdasági szakelőadásokat tartson. Legutóbb a zempléni Nagycigánd községben rendezett az egyesület ilyen délután. A község gazdáinak színe-java megtöltötte már az iskola termét, mikor a Himnusz elnéklésével megnyitott az összejövetel. *Sulyok Elemér* és *Csorba László* gazd. akad. hallgatók előadását, mely a többtermelés, illetőleg az okszerű növénytermelésről szólt, *Halász Miklós* gazdasági akadémiai tanár a „GASzSz” védőnöke egészítette ki gyakorlatból felhozott példákkal és adatokkal. Az egybegyűlt gazdák osztatlan figyelemmel és nagy érdeklődéssel hallgatták az elhangzott beszédeket. Az összejövetelen megjelent *Ivánka Károly* nemzetgyűlési képviselő is, ki mint a község lelkésze mondott köszönetet az előadónak, egyben felhívta a „Széchenyi Szövetséget”, hogy fáradságot nem ismerve látogassák meg ezután is községe gazdátársadalmát és előadásaikkal azok gazdasági szakismereteit kiegészítve a többtermelést tényleg előmozdítsák. A szakdélután a Szózat elnéklésével nyert befejezést.

— **Visszahívták a cseh kémeket.** Budapestról jelentik: A budapesti cseh-szlovák delegáció vezetője arról értesítette a m. kir. külügyminiszteriumot, hogy a cseh-szlovák kormány *Emminger Jaroslav* őrnagyot és *Vitéz Tibor* századost visszahívta.

— **Debrecenbe szökött sikkasztó.** A budapesti államrendőrség elrendelte *Oláh Gyula* debreceni születésű kereskedősegéd körözését, aki több rendbeli sikkasztás után megszökött s állítólag Debrecenbe szándékozik utazni. *Oláh Gyula* 31 éves, nős, r. kath. vallású, 175 cm. magas, orra pisze, szemé kék, haja, szemöldöke szőke, bajusza nyírott, szakála borotvált, jobb felsőkarján lőtt seb van. Ruházata szürke sportsapka, barna viselt kabát, katonamadrág és bakancs.

— **A volt hadifoglyok segítése.** A svéd társadalom már eddig is sok szenvedőnek segítségére volt s most ismét bizonyosságát adta Magyarország iránt tanúsított nagylelkűségének. A véd Vörös Kereszt Egyesület a fogságból hazakerkezett és itthon nehéz anyagi helyzetben levő hadifoglyokat segítségben kívánja részesíteni. Mindazok, akik anyagi helyzetük miatt segítségre szorulnak, és azt igénybe venni óhajtják, intézzenek kérvényt a svéd Vörös Kereszt Együlethez Budapest VIII. ker. Damjanich utca 52 szám alá. A folyamodók indoklják mostoha anyagi helyzetüket és adják elő milyen természetű anyagi segély adományozását kérik, A borítékra a kezelés kedvéért írják fel, hogy az volt hadifogly kérvényét tartalmazza.

— **NAPSUGÁR vagyonmentő árverésre mindennemű használati-, berendezési-, fényüzési- és műtárgy, régiség beadható e hó 21-ig Piac u. 10. l. alatt délelőtt 2 óráig. Telefon 10—10. Árverés január 25—26. délután 3 órakor.**

NAPIREND

Szerda 1922 január 18

Piroska

A Nap két 7 ó. 43. Nyug. 4 ó. 37.

Kollégiumi könyvtár: Nyitva d. e. 10—1-g. d. u. 4—7-g.

A közművelődési könyvtár: Nyitva délelőtt 9—12-g. délután 4—7-g.

Csokonai-színház: Délután 3 órakor ifjúsági előadás Molière születésének 300 éves évfordulója alkalmával: I. „A képzelt beteg”, vigjáték 3 felvonásban. II. „A kényeskedők”, vigjáték 1 felvonásban. — Este fél 8 orai kezdettel C) bérletben: Mágna Miska, operett 3 felvonásban.

Apollo mozgó. Előadások kezdete 5, 7, 9 ó.

Urania mozgó. Előadások 5 és 8 órakor.

— **Árverés a vasuti állomáson.** A kereskedelmi és iparkamara felhívja érdekeltiségének figyelmét a Debrecen állomás teheráru kiadási raktárában f. hó 18-án délelőtt 9 órakor tartandó rendszeres havi árverésre. Az árverésre kerülő áruk kimutatása megtekinthető a kamara hivatalában.

— **Víz helyett maróling.** *Ottlik Katalin* 20 éves cselédlány tegnap délután Rákóczi-utca 43. szám alatti lakásán víz helyett marólingot ivott. Sulyos belső sérüléseket szenvedett. A gyorsan előhívott mentők beszállították az Augustus-szanaszatóriumba.

— **Szerencsétlenség munkaközben.** Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délután az eperkeri favágótelepen. Ott dolgozott *Vass János* 28 éves géplakatossegéd. Munkaközben a favágó gépszija elkapta a ballábát és azt leszakította. Sulyos sebével a gyorsan kivonult mentők, akik első segélyben is részesítették, beszállították a kórházba. Állapota sulyos; az egyik lábát amputálni kellett.

— **Fagyöngy függönyöket keres megvételre a Csokonai-színház igazgatósága.** Értesítést a színház irodába.

— **Halálozások.** *Varga János* gázgyári munkás ref. 49 éves, öz. *Bajtó Ferencné* Kerekes *Zsuzsanna* ref. 71 éves, *Sipos István* ref. 7 napos, öz. *Magyar Mihályné* Tar *Julianna* 75 éves, *Szalóki Eszter* ref. 18 hónapos, beregi *Nagy Sándor* ügyvéd r. kath. 71 éves, öz. dr. *Beregi Nagy Sándorné* *Kosztinek Karolina*, *Kovács István* ref. 2 hónapos, *Szabó Lajos* ref. 11 hónapos, *Ebert Vilmos* ref. 49 éves, *Rostás Piroska* r. kath. 16 éves, *Berényi Gábor* ny. városi mérnök r. kath. 86 éves, öz. *Erben Edéné* r. kath. 69 éves, *Vig Ede* ref. 2 éves.

— **Husfűstölés** pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

— **New-York rejtelmei II. szombaton és vasárnap az Uranusban.**

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR

Szerda: Mágna Miska. C) bérlet.

Csütörtök: Képzelt beteg—Kényeskedők.

A) bérlet.

Péntek: Mágna Miska. B) bérlet.

Szombat: Diákélet. C) bérletben.

Vasárnap d. u.: Kis kadét. Este: Tolvaj.

Molière emléke

A ravennai Dante ünnepség fényére feltétekeny sovén francia sajtó hónapok óta hangoztatja, hogy a vigjáték atyja születésének háromszázados fordulóját oly keretek között kell megülni Párisban, amely elhomályosítsa az olaszok pathetikusan pompás ünnepségeit. Molière dicsősége azonban egyetemes, nem egy rétegé, mondjuk, csak a polgárságé, amelyet az arisztokráciával szemben való diadalmas feltörekvése idején ő szerepeltetett először a színpadon, sem pedig kizárólag a francia nemzeté. Mert génusza ugyan a latin szellem teljességét képviseli, de felülemelkedik a tér, a nyelv és tradíció korlátain s az emberi kultúra közös kincse.

Ezért bensőségesebb az ünnep, amit nem franciák ülnek, mert az a népek kulturális szolidaritásának ünnepe s ezért volt bensőségesebb a Csokonai-színház tegnap esti Molière-díszelőadása is, mely csak magát a költőt szólaltatta meg. S az egészben elvégre mégis csak Molière a fontos, az elkeseredetten bölcs csufoló, aki könnyeit kacaj alá rejtette.

Két darabját játszották tegnap este a Csokonai színházban, a *Képzelt beteg*-et és a *Kényeskedők*-et. Az utóbbi első nagy színpadi műve volt, bár megvált már 37 éves, amikor írta, az első pedig a leghatalmasabb szatíra az orvostudomány ellen, amit valaha is alkotott. Pedig állandóan és kiméletlenül üldözte az orvosokat, akik elég keserűséget okoztak neki, de sehol annyira éles és keserű gúnnyal, mint épen a *Képzelt beteg*-ben. — Csak akkor érzi az ember az Argan gyámoltalan sopánkodásának, környezete mulatságosan heroikus küzdelmének súlyosságát az orvosuralom ellen, ha tudjuk, hogy a darabot önmagáról írta, abban az időben, amikor már nem is képzelt, hanem valódi beteg volt. Molière saját sebeit tárta fel a színpadon, kinevelte és kineveltette saját magát.

A Csokonai-színház erőskezű rendezéssel biztosította a tempo szakadatlanágát, éles bevágásokkal a jelenetek pergését és stílusos elképzeléssel fejlesztette ki Molière leglényegesebb szándékait. Molière-darabnál ez mindig nagyon sulyos feladat, még akkor is, ha a színészek annyi hivatást energiát visznek magukkal színpadra, mint tegnap este a Csokonai-színházban.

A molièrei alakokat tulajdonképpen kétféleképpen lehet beilleszteni a mai színpad keretébe: vagy a karrikatura merész vonalával, vagy pedig reális emberformálással. *Lisztó Gyula* ez utóbbit választotta s teljes joggal, mert hiszen Molière nagy vigjátékában anny a találó emberi vonás, hogy ezt teljesen indokoltá teszi. Gazdag aprólékosságai, melye az élet színeivel tette elevenné az ismert alakot, színjátszásának iinomsága és bensősége ha egyszerűnek látszott is, tele volt karakterisztikummal, különösen ott, ahol bölcs derűje éreztehető.

A nagyon talentumos *Székely Zizit* finom okossága, tiszta beszédkézsége s az a képessége, hogy a detailokat kitűnően tudja hangsúlyozni, a leginkább fejlődésképes egyéniségek egyikévé teszi az új színészgenerációban.

Szigeti és Heltay merész karrikaturái, különösen *Heltay*nak az a finom ötlete, hogy egyetlen mozdulatba komprimálta az egész lakot és *Szigeti* mintaszerűen tempós beszéde, a leginkább stílusos részei voltak a jó előadásnak, melynek együtteséből a kis *Witt Böske* nem melkedett ki korához képest csodálatos biztonságával és érett játéktudásával.

A *Kényeskedők* egyik legfölényesebb bizonyítéka Molière ellenállhatatlan és örök-

érvényű humorának, amely az annyira időközött dologhoz, a XIV. Lajos korának szalonjaiban divott piperkőc affektáltságra és a precízió beszédbeli modorára írott gunyt még ma is aktuálissá teszi.

A tegnapi esti előadásnak megtudták adni a bolondság szédületes gyorsaságát, ritmikuságát, ami a rendező után elsősorban *Helthy és Szigeti* érdeme, akik mindketten teljes illuziókeltően formálták meg azt a két ellenállhatatlan alakot, amelyet Molière is a comedia dell'arte-ből, az olaszok előre megállapított szöveg nélküli boházataiból vett át, amint nagyon sokat tanult színjátszás tekintetében is az olaszoktól. Mintha mindketten megérezték volna azt, ami az olasz színjátszás szinte eltanulhatatlan sajátja: a beszéd fölényes dinamizmusát és a testi akció gazdag árnyalatoságát s ezt vitték bele kitűnő alakításukba.

Mátray jó genre-alakja és *Lux Erzsi* és *Csapó Mária* precízió dái velük együtt összevágó együttest alkottak.

Mindkét előadást *Petrík József* rendezte stílusosan, aki Molière-ről formált elképzeléseit a lehetőségekhez képest legtöbb távlatot adóan transzponálta a színpad nyelvére. (bl)

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Szardán B) bérletben kerül színre *Mág-nás Miska*.

New-York rejtelmei II. részét január 21. és 22-én mutatja be az *Uranus*. A második rész még gazdagabb az izgalmas és meglepő fordulatokban, mint az I. rész. A filmet azok is megértik és élvezhetik, akik az első részt nem látták.

New-York rejtelmei II. szombaton és vasárnap az *Uranusban*.

Az *Uránában* ma, szardán és holnap *Fern Andra* és *Franceska Bertini* szenzációs művészeti versenye a *Sphinx* és *Isabeau* c. 4 és 5 felvonásos remek szép filmekben. 3 órás műsor! 5 és 8 órai kezdet. Utalványjegyek érvényesek!

Páris gyermekei második rész. Ma mutatja be az *Apollo* ennek a gyönyörű filmre-

meknek folytatását, az is megérezheti, aki az elsősorban nem látta, miután az első rész tartalma az előadás elején ismertette le.

A *fej nélküli lovas* szenzációs *Big Bill Barry*-szerű három részes film pénteken kerül bemutatásra az *Uránában*. Jegyelővétel!

Ballet Matinée a Csokonai-színházban. Vasárnap délelőtt feltizenegy órakor kezdődik Ch. Perczel Carola balletműködésének előadása. Az előadás keretében 22 klasszikus tánc és Carnevál halála című ballet kerül színre. Ch. Perczel Carola balletmatinéjének híre oly jó, hogy jegyek már csak korlátozott számban kaphatók. A még meglevő jegyek Ch. Perczel Carola lakásán az *Uránia* keresztépületében kaphatók.

Törvénykezés

§ A demecseri fosztogatók ügye a honvédtörvényszék előtt. Mint ismeretes, a múlt év december 14-én kezdte meg a főtárgyalást a debreceni honvédtörvényszék *Kovács Lajos* és 11 társának bűnperében, akik a forradalom alatt Demecserben és Gégényben fosztogattak. Ezt azonban 8 nap múlva félbe kellett szakítani, mert a bíróság egyik tagja, *Török* szándékosan megbetegedett. Minthogy *Török* szándékosan a napokban felgyógyult, ma, délelőtt 9 órakor folytatni fogják a félbeszakított főtárgyalást. Szardán délelőtt a perbeszédre kerül a sor, de nincs kizárva, hogy meg a délelőtti folyamán kihirdetik az ítéletet is. Szomorú érdekessége ennek a sokat hánytorgatott bűnpernek, hogy az egyik védő, *beregi Nagy Sándor* ügyvéd a napokban halt meg influenza-ból kifolyólag. Az elhunyt védőügyvédet dr. *Pórszász Károly* ügyvéd, az elhunyt védőtársra fogja helyettesíteni.

§ Egy hónapi fogház a cimbalomért. A proletárdiktatura alatt *Juhász Sándor* volt rendőr a csucsa fronton teljesített szolgálatot. A vörös hadsereg visszavonulása közben Nagyrábé községben egy magánlakásból egy cimbalmot magával vitt.

Tegnap vont a felelősségre *Juhász* a debreceni kir. törvényszék *Visky Sándor* elnöke alatt működő büntető tanácsa. *Juhász* védekezésére azt hozta fel, hogy a cimbalmot azért hozta magával, miszerint azt a románok, illetőleg a vörösök elől megmentse. A bíróság a védekezés ellenére is egy hónapi fogház-büntetéssel sújtotta a cimbalom tolvajt. *Juhász* fellebezzelt az ítélet ellen.

§ Felmentett vendéglős. *Albert* László vendéglős, aki a múlt években a nagyerdei városi fürdő bérője volt, a román megszállás alatt nyári mozgó színházat és uszodát akart létesíteni s ezért nagyobb mennyiségű fa- és deszkaanyagot akart beszerezni. Minthogy más ut nem volt, *Albert* az oláhoktól vett anyagot körülbelül 8 vagonnal. Időközben *Albert* terveit megfúrták, mire eladta a 8 vagon faanyagot.

Az ügyészség orgazdaság miatt vont a felelősségre *Albert*et, akinek bűnperét most tárgyalta a kir. törvényszék *Uffalussy József* elnöke alatt működő büntető tanácsa.

Albert bizonyította, hogy az egész üzletet csak kényszerűségből csinálta s abból nekik semmi haszna nem volt.

A bíróság a perbeszéd után felmentő ítéletet hozott s így rehabilitálta a meghurcolt vendéglőst. Az ítélet ellen az ügyész nem fellebezzelt, így az jogerőssé vált.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kabát szvetter, bluz kötést hor- golást olesóért vállalom. — Szappanos-utca 29.	Orvosi rendelőnek, irodának, szoba, előszoba központban sürgősen átadó. Cím a kiadóban.
---	--

Kis ház jókarban, 950
□ öl telekkel
konyhakertnek
kiválóan alkalmas fekete agyagföld eladó.
Nemes-utca 7. szám (Tócs kert).
Értekezhetni „Hajdúföld” szerkesztőségében
délután 6 órakor.

A tőzsde

Magyar korona: 77 1/2.

A koronának a tegnapihoz képes 2 és fél ponttal való zürichi áreszkkenését az itteni spekuláció a kellelénél nagyobb mértékben megjárta és már nyitáskor igen erős élénkség volt észlelhető. Az összes piacokon a vevők voltak túlsúlyban. Az emelkedő árfolyamok gyors egymásutánban váltakoztak. A déli órákban a rohamosan szilárduló tendencia, amely különösen a valutapiacokon volt észlelhető, megállt és az elért árnyereségek, minthogy egyes gyenge kezdek realizálásra kényszerültek, ismét morzsolódní kezdtek, vagy abba maradt további emelkedésük. Sőt a realizálások következtében egyik másik papír árfolyama a nyitási nívó alá került. A nagy többség néhány ponttal a nyitási nívó fölött tudott zárni. Egyes piacokon különösen a vegyespiacokon a záratkor a hangulat ismét megéledt, mert nagyszámú vételi megbízás érkezett be. — Az árfolyamok újból emelkedő tendenciát vettek fel. Küliszban mindjárt nyitáskor ugrásszerű emelkedések voltak: Salgó 5600 nyitás után néhány perccel később 5900 emelkedett, a tőzsdei vége felé 5800 volt kapható. Rima körülbelül 100 pontos árnyereség után ismét elvesztette nyereségének egy részét és 50 ponttal nyitási nívója fölött zárult. Az Államva utban volt a legélénkebb az üzlet, árfolyamát tartani nem tudta, 4775 nyitás után 4850 emelkedett, azután újra 4650 hanyatlott vissza.

A bankpiac csendes, Keresk, Hitelben és Bosnyák agrárban mutatkozott némi érdeklődés. — A malompiacokon a hangulat nyitáskor élénk volt, később nyomottá vált. Borsod Miskolczi maradt meg nyitási árfolyama felett. A szénpiac szilárd volt. A közlekedési értékek piacán Trustot vásárolták leginkább, 100 pontot emelkedett. A vaspiacokon a hangulat szilárd alapirányzat mellett meglehetősen nyugodt. Ugrásszerű emelkedés nem fordult elő. A spekuláció leginkább Lipták körül csoportosult, amelynek árfolyamát 564 ig hajtották fel. A tőzsdei végen már csak néhány ponttal nyitási nívó fölött 558 on mozgott.

A vegyespiacokon már nyitáskor rendkívül nagy élénkség volt. Árfolyamok gyorsan emelkedtek, később csökkenő tendencia állott be, csak záratkor törték magukhoz a papirok.

Budapesti zárlat.

Magyar hitel 1940, Osztrák hitel 1000, Angol-Magyar 750, Leszámitoló bank 755, Magyar-Olasz 300, Jelz hitelbank 323, Hazai bank 630, Salgó 5800, Rimamurányi 2490, Közúti 1010, Déli vasút 1430, Államvasút 4700, Keresk. bank 690, Általános takarékné 980, Pesti hazai 24800, Borsod-miskolci 3550, Concordia 2340, Budapesti gőz. 4975, Gizella 2650, Hungária 2660, Viktória 8200, Beocsini 5950, Kohó 5150, Általános közszén 11475, Urkányi 6400, Adria 6250, Atlantic 2350, Levante 6100, Trust 1950, Gans Danubius 35800, Ganz villamos 6050, Lipták 557, Magy. ac 1 2800, Schlick 1120, Wörner 650, Brassói 4125, Izzó 5875, Spódium 2510, Hazai faterm. 2175, Klotild 3475, Erdő 900, Nasic 19200, Neuschl Licht. 700, Orsz. fa 1110, Telefon 4400.

Valuták.

A valutapiacokon a 80 as zürichi jegyzés helytelen eskomptálása folytán a spekuláció mesterségesen verte fel az árfolyamokat. Az érdeklődés elsősorban dollár felé fordult, amelynek árfolyamát lehetetlen magasságra nyomta fel a spekuláció, 740 volt a legmagasabb jegyzése. Ezen nem maradt meg annál kevésbé, mert hiszen egy 70 es zürichi koronajegyzésnek csak 710 paritás felel meg. A többi valuták is mind szilárdak voltak, de különösen a nyugatiak és szokol, amely a déli órákban érte el áremelkedésének tetőpontját. E pillanattól kezdve az üzleti tevékenység lényegesen alább hagyott, árfolyamemelkedések megálltak, illetve a dollárnál, leinél, rubelnél visszaesések állottak be. Dollár ennek ellenére is jelentékenyen nyitási nívója fölött 723 ponton állott a tőzsdei vége felé. A lei 568 volt. Jelentékeny emelkedés volt fr. frankban és szokolban, az osztrák korona szintén megmozdult és 10 ig emelkedett.

Napoleon 2750—2770, Angol font 3025—3075, Dollár 715—725 Francia frank 6025—6075, Márka 375—385, Lira 3125—3175, Osztrák kor. 900—10—Rubel 6700—6800, Lei 560—570, Szokol 1190 210 Svájci frank 12500—12600, Korona dinár 975—985, Lengyel marka 2300—2400.

Zürichi zárlat: Berlin 275.—, Holland 18950, Newyork 515, London 2177, Páris 4250, Milanó 2250, Brüsszel 3925, Prága 865, Budapest 77 1/2, Zágráb 180,

Bukarest —, Varsó 18, Bécs 16, Osztrák bélyegzett 9.

Utőtőzsde. Az utőtőzsdén az értékpiac nem volt egységes általánosságban az árfolyamokban némi visszaesés állott be. A prolongáció simán ment, csak egy-két papírnál volt nagyobb prolongálási díj.

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén kisebb üzlet mellett az iránzat általában szilárd. Árpa, zab változatlan. Köles 50 ponttal esett. Buza 45 fillérel drágult, rozs 10, a tengeri 35 fillérel drágult.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2380—2320, fehérmegyei 2260—2300, pestmegyei 2260—2300, rozs 1480—525, takarmány árpa 1725—1775, sörárpa 1775 850, köles 1450—1550, zab 1510—530, tengeri 2075—300, repce 26—27, Korpa 1110—1130.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány —, érkezett —, nem adtak el semmit.

Szabad vásári maradvány 1489 sertés érkezett 377 sertés.

Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 67—80, könnyű 60—72.

Sertés-termékek. Sertésbúza 100—120, zsirszalonna 110, olvasztott zsír 150—60, háj 180—40, füstölt, sózott paprikás szalonna 140, tepertő 100, füstölt kolbász 100.

Muspiacs. Marhahús I. 90—100, II. r. 50—62, III. 30—52, gulyásnak 30—40, borjú I. 100—20, eleje 68, hátulja 88, pörköltnek 40, birka 68.

Dollárt

Simon György DEBRECEN Kossuth-u. 11.

Eladó hentes üzlet

Csapó-utcán legforgalmasabb helyen több utcára azonnali átvételre eladó DEZSŐ LÁSZLÓ irodája Szent Anna-utca 6. szám.

Ziharmegyében

120 hold fekete föld közel Debreczenhez kövesut és vasúti állomás mellett eladó DEZSŐ LÁSZLÓ irodája Szent Anna-utca 6.

Gazdasági **VAS** ÁRUK, takarékhonnyak és butorvasalások, lemezdeszék beszervezhetők: *Bakos István* vas-kereskedésében. Csapó-utca 88. sz.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyrészt 0-0 és aktuális má 0-0
Irtá: ifj. Weszprémy Kálmán
Ára 24 korona.
Vidékre postán 26 korona.
Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Aranyért, Ezüstért
budapesti magas árakat fizetek
Kramer Simouff
Lécsa 17.